

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi iroda: Versecz Laktanya-utca 28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona. Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintéze Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyilt térben egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtatnak minden hirdetési irodában.

XIV. évfolyam.

Vasárnap 1905. évi június 18-án.

25. szám.

József főherczeg.

1833 — 1905.

Mélységes, nagy gyásza van a magyar nemzetnek.

József királyi herczeg, a „legmagyarab“, igaz testvérünk, aki mindig büszkén és meleg érzéssel vallotta magát magyarnak s akinek a magyarságában hitvallásképpen biztunk: nincs többé.

József királyi herczeg, a nagy nádor fia, akiről annyi kedves és megható legenda szól: elment az ő magyarjai közül.

Az *eszményiek* közül való volt; akik az eszményi dolgokért való lelkesedésök által felmagasztosulnak.

Ez a tulajdonsága tette őt számunkra nemzeti kincsé; — *naggyá!* — Annál becsesebbé, mert áldott szívét semmiféle kényszer se fűzheti vala hozzánk, ha nem ő maga érezte volna ellenállhatatlanul hozzánktartozóságát, amire talán nem is volt elég hogy magyar születésű; hanem az kellett, hogy itt legyen mindig, *itt maradjon nálunk; itt éljen velünk; — megösmérjen bennünket; megértse, mi a bánatunk mi a fájdalomunk s mi nek tudunk örülni; átragadjon rá a magyar földnek, a magyar levegőnek a szeretete.*

Igy lett József királyi herczeg a miénk; egészen és egyedül a miénk.

Amint most rácsik lelki szemünk a ravatalára: látjuk szép ősz feje fölött a glóriát, amit a hazafi szívek sugároznak rá. Mert olyan fennköltiséggel, *egyszerű polgári becsületességgel*, — teljesítette minden kötelességét.

Magyarrá lett és senki a magyar érdeknek bölcsőbb, igazabb védője, erősítője, kiterjesztője, mint ő, amikor tette: nem volt.

Amit a magyar honvédség megvalósítása, megteremtése, kifejlesztése érdekében tett, azzal örök hála kötelezte ezt a nemzetet.

Mint katona: hős volt a javából. Hadsereg-szervezőnek és főparancsnoknak páratlan, amint egykoron eljövendő nemzeti hadseregünknek alatta remekül kifejlődött magva, a magyar honvédség, bizonyítja Mint specziálisan magyar hajlandóságu polgár: a szántás-vetésben is példaadó gazda, aki a saját kiváló szakértelmét és tanulmányát teljes mértékben gyümölcsöztette magyar uradalmi felvirágoztatásában. És mindezenfelül tudós népösmerő és nyelvész, aki az egész művelt világ számára a legjelentősebb okmányokat hagyta, műveiben, nyelvtanaiban és néprajzi munkáiban.

Gyarló kicsinyes hiuságnak a nyomát ő benne felfedezni soha sem lehetett.

Istenfélő lélekkel, vallásos, mély érülettel, családjához rajongó tapadással élte végig munkás és áldásos életét és még a sorscsapások legszörnyűbbjének az idejében is megtanított bennünket arra, hogyan viseljük erős szívvel és oly magasztosan a legszörnyűbb lelki fájdalmat.

Benne él immár József királyi herczeg a nemzet szívében, mint legendás alakja legujabb történelmünknek, akiről példát vehetnek a koronás fők is: hogyan lehet a legegyszerűbb uton, *egyedül a szeretet és együttérzés varázslatával meghódítani, eltéphetetlen lánczszal magokhoz kötni nemzeteket.*

Olyan nemzeteket, amelyek hálásak minden jóért; de amelyeknek legnagyobb kincsek a szabadságuk; ezért élnek — halnak; és aki ennek a nevében hathatósan szól hozzájuk, azt megteszik nemzeti apostollá; — nevét átadják az utókornak és emlékében erősödésüket, megifjodásukat találják.

József királyi herczeget siratja a magyar nemzet!

Hült tetemeit ellhelyezik örök nyugalomra Buda várába, de minden magyar szívében él a hervadatlan emlékezet és hála. Ő iránta, akinek valamennyi diszes czime között talán ez az egyszerű jelző esett legjobban: „a legmagyarabb“!

Ünnepi beszéd.

A csatádi Lenau-ünnepélyen mondotta
Herczeg Ferencz.

A maga nemében szokatlan ünnepet ülünk ma. A magyar tarsadalom, magyar földön, ihletett magyar művész alkotta emlékművel tiszteli meg egy nagy német költőnek, strehlenai Niembsch Miklósnak nevét. Ez az ünnep emlékeztessen minket és másokat arra, hogy nemzetünk csak akkor lát ellenséget az idegenben, ha kopjával és gyújtókanóccal közeledik a hátrairunk felé. A ki azonban az európai művelődés palmaágával jön, az nyitott kapukra és nyílt szívekre találjon.

Nekem jutott az erőmet messzi felülhaladó feladat, hogy szavakba foglaljam a gyöngéd kegyeletet, melylyel a magyar tarsadalom a muzsák boldogtalan kedvencének emléke iránt viseltetik. Midőn ezt megkísértem, megbocsátható önzéssel főleg a költő egyéniségének és munkásságának ama vonásait akarom emlékkükbe idézni, melyek őt reánk magyarokra nézve különösen drágává és szeretetreméltóvá teszik.

Augusztus 13 án lesz százhárom éve annak, hogy megszületett a csatádi füllemlé, ki később tüzes és szomorú dalával elragadta egész nagy Németországot. A költő születésének és gyermekkorának ideje összeesik történelmünk ama korával, melyet a nemzeti ernyedés korának szoktunk nevezni. Évszázados küzdelmek irtóztatón megapasztották a magyarság számát, az örökös alkotmányos harcok pedig kimerítették a nemzet erejét. A történetíró szavai szerint az ország akkor egy nagy vármegyeház volt, a magyar ember típusa pedig a tablabiró. A kor nagy eszméinek fénye csak halványan foszforeszkált egyes költőink és almodozóink lelkében.

A vármegye, hol Lenau született, akkor jóformán kívül esett a nemzeti élet vonzási körén. Ez az ország rész egyébként is ösidoiktól fogva sokat megkönnyezett beteg gyermeke volt az anyanemzetnek. 1553-ban már török kézre került. Midőn a pogány 1716-ban kitakarodott innen Savoyai Jenő hadai elől, az ingoványos puszták fölött bús emléke kísértett csak a kiirtott magyarságnak. Mercy Claudius gróf hajtotta végre az újjá való gyarmatosítás nagy munkáját. A német telepek közt, melyek itt keletkeztek, volt Csatád is. A telepések abból a férfias germán fajból valók voltak, melyet a világtörténelem erjedési folyamata nagy következetességgel vet olyan vidékekre, hol az emberi kultúra legsúlyosabb munkai végzendők. Fényesen meg is oldották a rájuk bízott feladatot: néhány évtized alatt a délvidéki ingoványokból virágzó szántóföldeket teremtetek. Anyagilag ugyan boldogultak, a szellemi kultúra szempontjából azonban az idegen földön elszigetelten tengődő gyarmat semleges és sterilis életét élték.

Lenau, mint tudjuk, nem ered az erős izmú és éplelkű kolonisták véréből. Apja nemes ember volt, valaha császári lovastiszt és mint kamarai tisztviselő került Csatádra. Anyja, a budai polgárlány, egy életen át tartó szenvedéssel fizetett meg a szerelmi boldogságról szőtt rövid almaiért. A könyvek, melyeket magányos éjjelein ontott, bus fatyokként borulhattak a gyermek érzékeny lelkére. Lenau őt esztendő volt, midőn apja meghalt és ekkor Budán találjuk az elárvult kis családot. A Vérmezőn laktak, ugyanabban a házban, hol valaha Martinovicznak, a kivégzett magyar jakobinusnak tetemét őrizték. Mikor Niembschné másodsor is férjhez megy, Miklós elhagyja hazáját és Bécsben élő nagyszüleihez költözik. Tüzes és fájdalmas dalát itt hallotta először a csatádi füllemlé. Költői megnyilatkozásában egy magasabb és finomabb szerveztű lény benyomását teszi, melynek az élet maga elviselhetetlen fájdalom. Az élet realitásának megértéséhez soha sem volt tehetése. Egész élete tulajdonképpen nem is élet, hanem örökös készülődés az életre. Hol jogi, hol orvosi tudományokkal foglalkozik, hol meg esztetikai tanszékre aspiál. Csatádi boldogságról almodozik, a lelke pedig úgy viselkedik a nőkkel szemben, mint a mágnes a vassal szemben: vonzani tudja, de a magáévá tenni nem. Bécsben látjuk, aztán az Alpesebben, majd Stuttgartban, mint a sváb költőiskola ünnepelt tagját.

Kortársai azt vallják, hogy lényéből valami idegenszerű, démoni varázs árad ki, melyet ők magyar vonásnak neveznek. Legjobb

barátai, Kerner és Schwab, rendesen a magyar-nak nevezik. Württemberg gróf pedig „Lieber Miklósnak“ szőlítja leveleiben. Szenvedélyesen szereti a magyar zenét és mikor Amerikába készül, magával viszi a hegedűjét is, hogy — mint mondá — „az őserdők szent homályában is megcsendüljön a Rákóczy dal.“ Mikor értesül a pesti nagy árvizről, tollat ragad és a jótékony ünnep számára megírja örökszép prólogusát. A pesti károsultak javára kiadott albumba pedig költészetének gyöngyeit adta.

Költevényei közül nekünk a legkedvesebb és talán művészileg legtökéletesebb alkotásai azok a dalok, melyekben a magyar népdal hangja nyer művészi formát. E verseken meglátszik, hogy Niembsch Miklós bölcsője mellett ott állott a magyar nemzet géniusza. Alaphangjuk a csendes busongás, mely olykor hirtelen csap át féktelen szenvedélyességbe. Nem csak tárgyak, de ritmusok is magán viseli a magyar faji bélyeget. Sirva vígadó magyar természet volt a Niembsch Miklósé. Mint egy előhírnöke a magyar szabadság és a magyar természet nagy profétájának, Petőfinek.

Mikor a homlokán már kigyulladt a hírnév glóriája, örök sötétség borult az agyára. Egész élete gyors elvérzés volt; minden csepp vére a költészet gyöngyév változott át. Szenvedései az 1850 ik év augusztus 23 án értek véget Döblingben, ugyanazon tető alatt, ahol gróf Széchenyi Istvan ragyogó elméje is vívódt a ráboruló éjszakával.

A német irodalom, melynek Panteonjában annyi halhatatlan név tündöklök, klasszikusáva avatta Csatád szülőföldjét. Kis szülőfaluja híven megőrzi emlékét. A magyar tarsadalom pedig babérrel áldoz neki. Nem irigyeljük a német-ségtől a drágakövet, mely neki Csatádon temett. A hajdani német kolónia fizette meg az anyanemzetnek ezt a pompás sarcot. Ha azonban a költőnek a földi szenvedésektől megtisztult szelleme ma fölöttünk lebeg, akkor nagy változást talál a szülőföldjén. Az idegen kolónia eltűnt, — Magyarországon nincsenek többé és nem is lesznek kolóniák! — a gyarmatosok fiaiból magyar állampolgárok lettek, erényeiknél és hazafiságuknál fogva nagyrabecsült és szeretett tagjai az egységes és oszthatatlan magyar nemzetnek. A kaszáikat és a kardjaikat a magyar nemzet hasznára kőszorülik, a fulemléik és a költők a magyar nemzet gyönyörűségére dalolnak.

E felbonthatatlan szövetség emlékére álljon itt Lenau szobra.

NAPI HIREK

Személyi hírek. Herczeg Ferencz városunk nagy fia a mult hét elején városunkban időzött és szerdán visszautazott a fővárosba. — Daempff Henrik magy. kir. honvédezedes, háziezedünk parancsnoka valamint Seide Rezső őrnagy részt vettek a II-ik honvédkerület kötelékébe tartozó törzstisztek harczászati gyakorló lovaglásán, mely f. hó 17-ig tartott.

Dessewffy Sándor, a csanádi egyházmegye áldott szívé főpásztora József Főherceg elhalálása alkalmából pasztorlevelet bocsátott ki, melyben elrendeli, hogy minden plébániai templomban folyó hó 19-én, vagy ha ez fontos oknál fogva lehetetlen volna, egy másik napon hatóságok meghívásával a Boldogult lelki üdvösségeért ünnepélyes gyászmise tartandó, hogy ezzel is tanúsítsuk kegyeletes tiszteletünket a legfelsőbb uralkodóház fenséges tagja iránt és leröjök halánk adóját azokért a jótetemenyekért, amelyekben a Boldogult által magyar nemzetünk részesült.

A pünkösdi ünnepek. Piros pünkösdi napja az idén nem adott okot az idő tekintetében panaszra. Bár gyakran homályosítottak el szürke felhők az ég kékjét s eltakartak előlünk a nap ragyogását, de azért tulnyomó részben szép nyári időben ünnepelhettek az emberek. Így azután telve is volt erdő, berek kirándulókkal s mindenféle ünnepi vidámság uralkodott. A templomok mindkét nap zsufolásig megteltek ajtatos közönséggel, mely Istennek áhitattal róttá le az ünnepi áldozatot.

Kinevezés. Frigyes főherceg, Miklóssy András ny. magy. kir. honv. őrnagyot a „Magyar korona országai vöröskereszt Egyesületé“nek meghatalmazottjává kinevezte.

Nyári mulatság az ördögölgyben. A bajsai Zákó Milán főispán védnöksége alatt

álló „Verseczi Magyar Ifjúsági Önképző Egyesület“ Urnapján, június hó 22-én délután és este az „Ördögölgyben“ lévő Dobay-féle mulatóban „nyári mulatságot“ rendez. Kirándulás d. u. 3 órakor az egyleti helyiségből. A mulatságon lesz: táncz, díjtekvés, mókás posta, tűzijáték stb. Minden belépő zeneköltség czimén 50 fillért fizet. Ezen mulatságra az egylet T. Cz. tagjait és barátait tisztelettel meghívja az egylet választmánya.

Halálozások. Morlin Józsefné született Unger Emilia úrnő élete 55 ik évében Karlsbadban a mult kedden elhunyt. Milutinovits Sándor köztisztletben álló polgártársunk nővérét Schäfer Francziska úrnő élete 49-ik évében Gattaján elragadta a halál.

Intézeti tornaverseny. Városunk intelligens közönségének élénk érdeklődése mellett folyt le jun. hó 10-én a városkerti sportpályán rendezett főreál. isk. tornaverseny. Sorrendje a következő volt: 1. Felvonulás. 2. I.—III. oszt. szabadgyakorlatok, 3. IV.—VII. oszt. szabadgyakorlatok fabotokkal. 4. Szertrnászás: a) V. oszt. távolugrás, Versenybírók: dr. Szabó L. és dr. Kovács Gy. urak. Győztesek: Juhász M. (ezüstérem) és Eremics J. (Bronzérem). — b) VI. oszt. magasugrás. Versenybírók: dr. Dezső Gy. és Tholt P. urak. Győztesek: Joanovics J. (e. é.) és Rajzinger T. (b. é.) — c) VII. oszt. rúdugrás. Versenybírók: dr. Prostean O. és Janell J. urak. Győztesek: Brassovan Sz. (e. é.) és Stefanovics D. (b. é.) — 5. Korlát (mintacsapat). Versenybírók: dr. Spatariu K. és Bauer-Vogel Gy. urak. Győztesek: Brassován S. (e. é.) és Joanovics J. (b. é.) — 6. a) Nyújtó. Versenybírók: dr. Spatariu K. és Bauer-Vogel Gy. urak. Győztesek: Joanovics J. (e. é.) és Mikler J. (b. é.) b) Súlydobás. Versenybírók: Zoffmann S. és dr. Makoldy S. urak. Győztes: Stefanovits D. (e. é.) — c) Diszkosz. Versenybírók: dr. Weitner J. és Janell J. urak. Győztes: Stefanovics D. (e. é.) — 7. Versenyfutás akadallyal. Versenybírók: Krause E. és dr. Makoldy S. Győztesek: V. o.-ban Toszits T. (b. é.); VI. o.-ban Joanovics J. (b. é.); VII. o.-ban Hammer R. (b. é.) Azonkívül volt síkfutás I.—IV. o.-ban. — 8. Játék a) Kötélhuzás I. a és I. b. o. közt. Győzött I. a. o. b) Fülelabda. c) Football. Utóbbi két játékban a IV.—VII. o. tanulóik vettek részt. Biróul szerepelt dr. Weitner József. — 9. Gulák. — 10. Érmek kiosztása. Városunk közönsége nem csak megjelenésével bizonyította be érdeklődését a tornaverseny iránt, hanem anyagi áldozatkészségével is nagyban hozzájárult az ünnepély külső sikerének emeléséhez. Ugyanis a tornatanár gyűjtést rendezett, melynek eredménye 30 K 70 f. volt. Ezen összeg fordított az érmek beszerzésére és Thier Gy. VII. o. tanulóknak 10 K-val való megjutalmazására a tornázásban tanusított ki valóságáért. Azonkívül volt 5 K. 80 f. felülfizetés a tornaalap javára. Végül dr. Rezsucha Istvan úr, városunk polgármestere sziveskedett a városi zenekart felajánlani, a miért őt különös elismerés illeti meg. Fogadják mindazok, a kik a tornaverseny érdekében bármely irányban közreműködtek, a tanári testület és ifjuság igaz köszönetét.

„A városi közegészségi szolgálat egyszerűsítése“ czimvel az „Egyetértés“ pünkösdi száma hosszabb cikket közöl, melyben Buró Péter dr. helybeli városi orvos a városi hatósági orvosok hatásköre rendezésének kérdésével foglalkozik. A cikk a rendezett tanácsú és th. városok közegészségi szolgálatának jelenlegi állapotában fennálló számtalan visszasságot a jelen közegészségi törvény keretében és a városi szabályrendeletek oly módosítása által véli megszüntethetőnek, hogy a főváros bevált példája szerint a hivatalos beteggyógyítás a tisztiorvosi teendőktől szorosan elválasztatik és az előbbinek ellátásával a „városi orvos“, az utóbbiaknak I. fokú végzésével a „városi tisztiorvos“ bizatik meg, ide értve a halottkémlést is. Ez egyrészt megfelelne a modern hygiene követelményeinek, másrészt a munkafelosztás és fokozódott felelősség elvének. A részletesen megokolt javaslat a nálunk döntő jogászvilágra apellál, mely saját szakjában régen behozta az incompatibilitást, és végül a közegészségi tisztviselőkre nézve hívja fel a közvélemény és a mérvadó körök jóindulatú támogatását, „kiket az állam a legmostohább

elbánásban részesített", és kik „számtalan család után még most is remélik, hogy nemcsak személyes sorsukat javítani, hanem szolgálataikat is helyes elvek szerint rendezni fogják."

A „V. M. J. Ö" választmánya Perjessy Lajos elnöke alatt a múlt csütörtökön ülést tartott, mely alkalommal néhai József főherceg élete és működéséről igaz kegyelettel és hálával emlékezett meg az elnöki jelentés. A választmány mély fájdalomnak jegyzőkönyvében is kifejezést adott.

A csatádi Lenau ünnep mint azt a fővárosi lapok részletesen leírták emelkedett hangulat mellett a legszebb rendben folyt le. Herczeg Ferenc beszéde, melyet második cikkekünkben egész terjedelmében közlünk óriási hatást keltett. Városunkból az ünnepségen Dr. Haag Aladár, Dr. Dajkovits István, Herczeg József, Bauer Vogel Gyula, Zéh Viktor és nyolc német anyanyelvű lelkes magyar földművelő polgár vett részt.

Az áll. főreáliskola f. é. jun. 10-én tartotta tornaversenyét. Kiváló tornászoknak kiadott érme beszerzésére a következő urak adakoztak: Zoffmann S., „verseny Tornaegylet" 5-5-k.; Herzog J., Bauer-Vogel Gy., Janell J., Hack R., Dr. Zepeniag P., Dr. Weitner J. Kis Á., Sávolgy F., Paulovits J., Hemberger B. 2-2. N. N. 2. k. A pénztárnál pedig felülírtak: Florián Gy., 1. k. 60 f. ifj. Fronius 80 f., Kurra A. 20 f., Weifert 20 f., Weis M. 60 f., Wolf 80 f., Rosenberg 20 f., Legai 60 f., Thier 60 f., Szén 60 f., X. Y. 2. k. Fogadják hálás köszönetünket. Nem mulaszthatjuk el az alkalmat hogy megne köszönjük Dr. Rezucha István polgármester urnak azon szívességét, hogy a Keller-féle zenét ingyen bocsájtotta rendelkezésünkre.

A DMKE. fehértemplomi fiókjának. A választmány a legújabb hazafias hangú körlevelet intézett Fehértemplom város összes kereskedőhöz és iparosaihoz, hogy magyar cégfeliratot használjanak és magyarul hirdessenek. Ezt a körlevelet a választmány átadta küldöttség útján a város polgármesterének, kérve, hogy az utcákat, köztereket, sétahelyeket jelző táblák magyar feliratokkal láttassanak el. Megkereste továbbá a kereskedelmi szövetség és ipartestület elnökségét, hogy a körlevélben foglalt kérelem teljesítését előmozdítsák. Melegen üdvözljük a DMKE. fehértemplomi fiókjának e hazafias kezdeményezését és megvagyunk győződve, hogy Fehértemplom város polgársága körében az visszhangra fog találni.

Városunk villamos világítására felügyelő bizottság a múlt szerdán ülést tartott, mely alkalommal a budapesti „Nicholson" és „Lang" cégek képviselőivel Neukom Gyula és Kenessey mérnökkel tárgyalásokat folytatott új gépek beszerzése iránt. Nicholson 84.880 K-ért; — Lang 89.150 K-ért szállítaná a szükséges gépeket.

A községi polgári leányiskola tornavizsgálatán felülírtak: Frisch Hugó 2 K. Nagyságos Lászlóffy László apátplebanos 1 K. 60 f. Szladekné 1 K. 60 f. Müller Oszkar 1 K. Hemberger Balint 1 K. Mihailovics Veronka 0.60 K. Bayerle Béla 0.10 K. összesen 7 K. 90 f. miért az igazgatóság halás köszönetet mond — Az ünnepély összes bevétele 84 K. 10 f. kiadások 32 K. Tisztbevételek tehát megmarad 52 K. 10 f. mely összeget iskolai célra fordítandók.

Az országos polgáriszkolai egyesület délividéki köre pünkösdi vasárnapján Temesvárott tartotta meg közgyűlését. Elsőnek Pal Sandor értekezett a magyar nyelv tanításáról a nemzeti nyelvvidékeken, elítélve a tulságos grammatizálást. Utána Szentes Adolf nagybecskerekéről a polgáriskola tühnetlen helyzetéről beszélt, kifejtve, hogy célszerűnek tartaná az országgyűlési pártokat felkérni, hogy a nemzeti fontosságú reformkérdést vegyék fel programjukba, valamint, hogy kérvény intézésék az országgyűléshez, hogy utasítsa a minisztert a polgáriszkolai törvény mielőbbi benyújtására. A javaslatot elfogadták. Ezután elnöknek az eltavozott Donszky Lukács helyébe Szentes Adolf nagybecskereki tanárt, titkárnak Kolb Lajost s pénztárosnak Oberst Józsefet választották meg. A választás után még a polgáriszkolai testgyakorlat fejlesztése és a játékdélutánok rendszeresítése érdekében hoztak határozatokat.

A községi polgári iskola junialisának végleges leszámolás szerint, összes bevétele 186 K. 70 f., mely összegből levonva 56 K. 70 f. ki-

adást, tiszta bevételként megmarad 130 korona. Ezt az összeget valamilyen tanulmányi jótékony célra fordítják.

A „Verseczi Magyar Dalkör" f. é. július hó 1-én a városkerti vendéglőben hangversenyt és táncmulatságot rendez. A műsort legközelebb fogjuk ismertetni.

A „Vidéki Hírlapok Országos szövetsége" rendes évi közgyűlését pünkösdi hetfőjén tartotta meg, Miskolcon, a kereskedelmi kamara dísztermében. A közgyűlésre már vasárnap este összegyűltek az ország vidéki hírlapírói, mintegy százan, az ország minden részéből s aznap este a kellemes Avashgyen, Gencsi Samu dr. pincéjében ismerkedő est volt. Megkoszorúzták Kossuth Erzsébet-téri szobrát, ahol Sas Ede és Szemere Bertalan avashgyei sírját, ahol Szávay Gyula mondottak nagy közönség előtt beszédet. A közgyűlésen napirend előtt Szávay Gyula helyettes elnök meghatott szavakkal emlékezett meg Kulinyi Zsigmondról, ki az egyesületet megeremeltette, akiről Mora Ferenc mondott emlékbeszédet. Elhatározták, hogy Kulinyi képét a Szövetség helyisége számára megfestetik s Kulinyi-alap címén alapítványt létesítenek újságírók önzvegyei részére, melynek javára a Szövetség három ezer koronát adott. Sas Ede indítványán az újságírók és kiadók jogviszonyának rendezéséről napirendre tértek. Herczeg Jenő kolozsvári lapszerkesztő indítványozta, hogy a jövő évi közgyűlést Kolozsvárról tartsák meg, mit a közgyűlés örömmel elfogadott. Déli egy óra körül az újságírók a Korona-szálló dísztermében Miskolc város lakomájára gyűltek össze, melyen a feköszöntők sorát Tharnay Gyula alispán nyitotta meg, aki az újságírókat köszöntötte. Beszélt még Barát Ármin, Gelléry Mór Szávay Gyula és mások. Városunkból a közgyűlésen Perjessy Lajos f. szerkesztőnk a „V. H. O. Sz" igazgatósági tagja vett részt.

Uj nagyszabású vállalat élén all városunk tehetséges fia Kun József Jenő, kinek sikereiről és eredményeiről már gyakran megemlékeztünk lapunk hasábjain. „Kun's Ungarische Schrifsteller bibliothek" címen egy havonként 1-2 kötetben megjelenő gyűjteményes könyvvállalatot szerkeszt. A vállalat első száma „Türkische Volkserzhlungen" (Török népies elbeszélések) címet visel. E török munkákat Dr. Kúnos Ignác a budapesti tud. egyet. tanára, a keleti akadémia igazgatója gyűjtötte össze keleten és fordította magyarra. A csinos kiállítású könyv három népies elbeszélésen kívül egy népregényt több válogatott adomát népdalokat, egy népballadát stb. tartalmaz. Ára 50 fillér (Megrendelhető az „Ungarische Rundschau kiadóhivatalban Budapest Terézkerület 40-42) Midőn olvasóink figyelmét Kun József-eme legifjabb irodalmi vállalkozására felhívjuk, a fáradságtalan fiatal pátrának újabb vállalkozásához sok szerencsét kívánunk.

Pancsovai kiállítás. Mindinkább, mondhatni országszerte élénk érdeklődés mutatkozik az augusztus hó 15-től szeptember 15-ig rendezendő „Pancsova és vidéke ipar- és mezőgazdasági kiállítás" iránt. De nemcsak hazánkban, hanem a közvetlen szomszédos Szerbiából sőt Romániából is naponta érkeznek tudakozódó levelek a kiállítás igazgatóságához a kiállítás terjedelméről. Különösen csak a Duna által elválasztott közeli Szerbia gazdasági közönsége és kereskedői tudakozódnak már személyesen is a mezőgazdasági gépek és eszközök, illetve a kivitelre alkalmas ruházati és egyéb ipari cikkek iránt. A pancsovai kiállítás a vidéki kiállítások szűk keretét messze atlépi. A kiállítás területe a város gondosan ápolat közel fekvő husz holdnyi bekerített Népkertje, melynek árnyékot és udulást nyújtó lombos fái között festői képet mutatnak az igen izléses kivitelű szép és nagyarányú kiállítási pavilonok, melyeknek jó része már elkészült, illetve befejezéshez közeledik. Az 1400 négyzetméter kiterjedésű és 27 meter magas kupolával megkoronázott impozáns iparcarnok szomszédágában a mezőgazdasági termények- és a házi-ipari pavillonok emelkednek. Közéleben a segédek és tanonczok csarnoka, az igazgatósági épület, a zene csarnok és terjedelmes vendéglő, halászcserda és cukrázda emelkedik. A többi valamint a magánosok, községek és járasok csarnokai, összesen 25 pavillon, már javában épülnek, és így egész biztosra vehető, hogy a megnyitással minden elkészül. A kiállítás száma már meghaladja a 700 at és még mindig nagy-

számban jelentkeznek. A gépkiallítás, melyen csak hazai gyártmány vehet részt, igen gazdag lesz és eddig is már mintegy 3000 négyzetméter területet foglal el. A kiállítás tartama alatt díjazással egybekötött szarvasmarha, ló- és baromfi kiállítás, valamint löverseny is lesz.

Uj egyesület városunkban. Egyik fővárosi lapban olvassuk, hogy a belügyminiszter a „Verseczi Rákóczy Katolikus kör" alapszabályait megerősítette. Csodálatos, hogy erről a felekezeti alapon felépült új egyesületről Versecz városában nem hallott senki semmit. Nem tud róla a város illetékes hatósága sem, a melynek pedig az új egyesületek alapszabályait jóváhagyás céljából fel kell terjeszteni. Vagy felültették azt a budapesti lapot, — mely több más hasonló egylet mellett említi a verseczi új egyesületet, vagy valamelyes misztifikáció van a dologban. Majd kiviláglik!

Névmagyarosítás. A belügyminiszteriumnak a névmagyarosításról kiadott 1904 évi kimutatása szerint 1904-ben Magyarországon 3173 folyamodó kapott engedélyt a névváltozásra. Ez az engedély az előző 1903. évvel szemben, amikor 3074 folyamodónak engedték meg a névváltozást, 99 esettel kedvezőbb.

A verseczi községi nép- és gazdasági ism. iskolák záróvizsgálatának sorrendje az 1905. tanévben.

Hétfőn jun. hó 19.-én délelőtt.

I. a) fiuoszt. tanító: Frank István k. iskolasz. tag: Herczeg József.

I. b) fiuoszt. tanító: Elter Károly k. iskolasz. tag: Dr. Sidon Adolt.

II. a) fiuoszt. tanító: Schmitz Vilmos, k. iskolasz. tag: Dr. Demetrovits M.

II. b) fiuoszt. tan. Grünwald Bódog Müller Oszkár.

Hétfőn jun. hó 19.-én délután.

III. a) fiuoszt. tanító: Fertig Károly k. iskolasz. tag: Seemayer Ferencz.

III. b) fiuoszt. tanító: Michler Károly, k. iskolasz. tag: Dajkovits Ist.

III. c) fiuoszt. tanító: Schifnoszka Mano k. iskolasz. tag: Breinich Sebestyén.

Kedden, jun. hó 20.-án. délelőtt.

IV. b) fiuoszt. tanító: Müllker Bódog, k. iskolasz. tag: Dr. Demetrovits M.

V. a) fiuoszt. tanító: Hlubovszky Károly, k. iskolasz. tag: Herczeg József.

V. b) fiuoszt. tanító: Gontier Ferencz, k. iskolasz. tag: Gruber Janos.

VI. fiuoszt. tanító: Burghardt Imre, k. iskolasz. tag: Dr. Sidon A.

Kedden jun. hó 20-án délután.

I. a) leányoszt. tan: Már, Bonfelé a t. nővér, k. iskolasz. tag, Raics Lyuba

I. b) leányoszt. tan: Már, Landelina, t. nővér, k. iskolasz. tag: Greszler Gyula.

II. a) leányoszt. tan. Már, Lauretta, t. nővér; k. iskolasz. tag: Gyorgyevits Nanesics.

II. b) leányoszt. tan. Ritter Kati k. a. k. iskolasz. tag: Dr. Adelmayer F.

Szerdán, jun. hó 21.-én délelőtt.

III. a) leányoszt. tan. Már, Alruna t. nővér, k. iskolasz. tag: Hack Robert.

III. b) leányoszt. tan. Már, Augustina, t. nővér k. iskolasz. tag: Dr. Dajkovits Istv.

III. c) leányoszt. tan. Kemkemmer M. k. a. k. iskolasz. tag: Dr. Adelmayer F.

IV. a) leányoszt. tan: Már, Alkantára t. növ. k. iskola. z. tag: Müller Oszkár.

Szerdán, jun. hó 21.-én délután.

IV. b) leányoszt. tan. Már, Adjutora, t. nővér, k. iskolasz. tag: Ditsch Péter.

IV. c) leányoszt. tan. Már, Fortunata, t. nővér k. iskolasz. tag. Herczeg József.

V. leányoszt. tan. Már, Ermelinda, t. nővér, k. iskolasz. tag. Röttler Ferencz.

VI. leányoszt. tan. Már, Thiatildis, t. nővér- Raics Lyuba.

Pénteken jun. hó 23.-án reggel 9 órakor.

„Te Deum" és a bizonyítványok kiosztása. A vizsgák délelőtt 8 órakor és délután 2 órakor kezdődnek.

Az iskolások igen tisztelt tagjai felkérnek a vizsgálatoknál minél számosabban megjeleni, az ezekhez kiküldött urak pedig akadály esetén sziveskedjenek helyettesekről gondoskodni.

Globus-
tisztítóvívona

Vasuti menetrend.

Érvényes 1905. május hó 1-től.

Temesvárról érkeznek:
8.08 reggel, 12.36 délben, 5.20 d.u. 10.21 este

Fehértemplom felé indul:
8.18 reggel, 12.50 délben, 5.47 d. u. 10.29 este

Fehértemplomból érkeznek
4.43 reggel, 7.06 d. e. 10.49 d. e. 5.30 este

Temesvár felé indul:
4.51 reggel, 7.16 d. e. 10.54 d. e. 5.52 este

Pancsova felé indul:
4.48 reggel, 8.50 reggel, 6.55 este

érk. Pancsovára 7.45 reg. 12.20 délben 10.27 este

Indulás Pancsováról Verseczre:
3.41 reggel, 8.30 reggel 1.55 délután

érkezik Verseczre 6.57 reg. 12.15 délben 5.40 este

2065 sz. Tek. 1905.

Árverési hirdetés és feltételek kivonata!

Dr. Gyurics Miklós verseczi ügyvéd végrehajtónak Hernya Jula oressázi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében Dr. Gyurics Miklós kérelem következtében a végrehajtási árverés 100 Kor. tőke követelés, ennek 1904 évi május hó 1 napjától járó 5% kamatai 41 Kor. 15 fillér. már megállapított valamint jelenleg 10 korona a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881 évi 60 t. cz. 144 § alapján és a 146 § és 185 §-a értelmében Hernya Lázár és Uros Karanfilla késedelmes árverési vevők veszélyére a Károlyfalvai királyi járásbíró-ság területén lévő Oressáz községben fekvő az oressázi II/215 lapszámú telekkönyvben foglalt Hernya Lázár és Jula nevében álló 125 számú házra és 200 öl házhelyre 626 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelték.

Az árverés megtartására határidőül 1905. évi Junius hó 23. napjának d. e. 10. órája Oressáz Községházához tüzetik ki.

Arve ezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 62 Kor. 50 fillér Kézpénzben vagy az 1881 G. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt Igazságügy-miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpa-pírban a kiadott kezéhez letenni, avagy az 1881. 180 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt asszolgálatni.

Vevő köteles a vételárát három egyenlő részletben az elsőt az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt a harmadikat ugyanazon naptól számított 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az 1881 évi december 6-án 39415. J. M. sz. a. kelt rendeletben előírt módon a fehértemplomi kir. adóhivatalnál mint bírói leté-pénztárnál lefizetni.

Károlyfalván 1905 évi május hó 10 napján a kir. bíróság tkvi hctóság.

Dr. Zehotuk,
kir. aljbíró.

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonatot

használjunk.
Legjobb tisztítószer
a világon

3549. sz. tan. 1905.

Hirdetmény.

A Versecz város törvényhatóságánál lemondás folytán megürült és 900 korona törzsfizetés, 240 korona lakbér és két ötödéves — a törzsfizetés 10—10%-át kitevő körpótlék élvezetével összekötött városi irnoki állásra ezenel pályázat kihirdetetik.

Az 1883. évi I. t. cz. értelmében felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. évi junius hó 23-áig bezárólag bajsai Zákó Milán főispán Ur Ó Meltóságához benyújtandók.

A pályázók kötelesek nyelvismereteiket és életkorukat is kimutatni.

Versecz, 1905. évi junius hó 9 én.

Dr. Rezuca, polgármester.

Globin

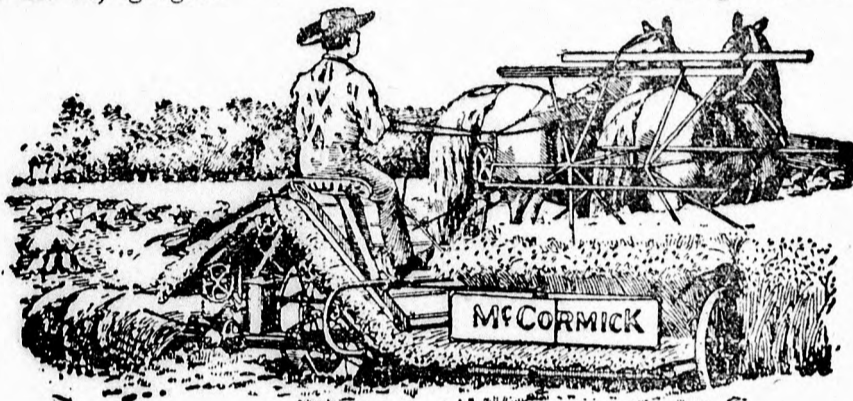
a legjobb és legfinomabb
cipőtisztítószer

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató

Budapest, V., Váci-ut 30

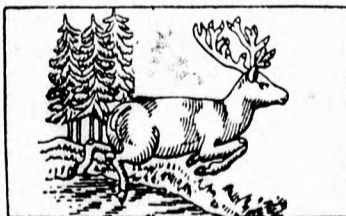

Gyártmányok: Kévektőtőgép, »Daisy« marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és »Manila« kévektőtőfonál gyártmányai. Amerikai tárczas boronák, rugós cultivátorok, szénaforgatók, kukorica-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk

Schicht-szappan

jegyek:

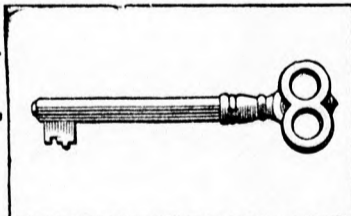
„szarvas“

Legjobb, legkiadósabb, és azért a legolcsóbb szappan.

Tiszta minden ártalmas vegyülettől.

„kulcs“

Mindenütt kapható.

Bevásárlásnál legjobban arra kell ügyelni, hogy minden darab szappan „Schicht“ nevet, és egyet a fentebbi védjegyekből visel.

Benzinmotorok, gőzcsepplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: Singer és Palmer Temesvár.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona és nyomása Versecz.